

(<http://www.wz.lviv.ua/ukraine/120300>). Отже, грамотність в Інтернеті – це не лише проблема писемного спілкування в соцмережах, але й у роботі зі збирання інформації.

Чому так гостро стоїть питання щодо грамотності як складникові нетикету? В неформальних ситуаціях віртуального спілкування знижується рівень само- та взаємоконтролю за способами формулювання й оформлення думок. З часом недописані слова, уривчастіть фраз, їхня абревіація, певна незв'язаність, характерна для усної розмовної мови, переносяться у систему писемного спілкування. Поступово граматики, правопис стають формальністю для багатьох представників молодого покоління. Під час обговорення правил спілкування учасники одного з форумів зауважили: неграмотність у багатьох – просто імідж, свідоме викривлення слів. З погляду стилістики – імітація розмовності в писемній мові.

Ще один аспект нетикету – грубі, непристойні вирази та образи особистості, яких припускаються читачі та коментатори отримуваної інформації. У всіх посібниках з нетикету, що доступні в Мережі, на цей момент звертають особливу увагу й застерігають уникати таких форм спілкування.

Отже, нове слово *нетикет* – це не просто зведення правил усного та писемного спілкування в Інтернеті, але й система, що орієнтує користувачів Мережі на дотримання принципів культури мови незалежно від того, віртуальна вона чи реальна.

Світлана Бибик

ПОКАЗНИК – ПОКАЗ – ПОКАЗАННЯ

Пароніми *показання*, *показник*, *показ* активно функціонують у сучасній мовній практиці. Усі вони – похідні від дієслова *показувати*, *показати*, яке означає 'давати можливість бачити, розглядати, роздивлятися'; 'рухом, жестом, поглядом вказувати на кого-, що-небудь'; 'зображати кого-небудь, наслідуючи мову'; 'робити щось явним, очевидним'. Семантика цього слова доволі прозора, та й належить воно до широко вживаних. Віддієслівні ж іменники-пароніми, що їх вказано вище, різняться не лише за значенням, але й сферами вживання.

Так, іменник **показання** (СУМ, VII, 9), переважно у формі множини, позначає у сфері кримінального права ‘усний або письмовий виклад обставин якої-небудь справи’ (*показання потерпілого, міняти показання, плутатися в показаннях*), у медицині ж – ‘симптоми, ознаки, що вказують на доцільність лікування певними ліками’ (*лікування за показаннями хвороби, за показаннями треба призначити таке лікування, показання до антибіотикотерапії, хірургічне втручання виконують за відповідними показаннями, лікування ультрафіолетом має показання та протипоказання*). Це слово вживається також у виробничо-технічній сфері на позначення ‘даних вимірювальних приладів’ (*показання приладу, показання промислових приладів, область показань приладу*).

За нашими спостереженнями, слово **показник** (СУМ, VII, 10), що в широкому значенні позначає ‘свідчення, доказ, ознаку чогонебудь’, також диференціювалося за сферами вживання: суспільні та економічні науки (*показник глибокої кризи, показник зрілості, показник культури торгівлі*), термінологія ринкової економіки (*груповий / інтегративний / одиничний показник конкурентоспроможності; перспективні показники*, див. дет.: Українсько-російсько-англійсько-німецький тлумачний та перекладний словник термінів ринкової економіки / за ред. Т. Р. Кияка. – К., 2001. – С. 310, 311); виробництво (*показники прибутковості підприємства*), математика (термін *показник степеня*). Показники – це конкретні дані, часом виражені у цифрах, числах, кількісних вимірах, це орієнтири якісних і кількісних ознак певних реалій. Саме в останньому значенні найчастіше слово *показник* вживається у складі медичних термінів: *показник крові кольоровий, прижиттєві показники, прогностичні показники* (Заремба Є. Ф., Гурська Г. І., Лапінський Б. М., Перепелиця М. В. Українсько-російсько-англійський словник з кардіології. – Львів, 1993. – С. 64); *показник Базетта, показник водневий, показник екстенсивний, показник Квіта, показник стандартизований, показник фагоцитний* (Українсько-латинсько-англійський медичний тлумачний словник / за ред. М. Павловського, Л. Петрух, І. Головка. – Львів, 1995. – С. 289).

Із основним значенням дієслова *показувати* пов’язаний іменник **показ** (СУМ, VII, 9). Якщо задамо пошук сполучуваності цього слова в Інтернеті, то насамперед

побачимо, що воно вживається у сфері культури – показ мод, показ колекції одягу весна-літо 2015, показ фільму, закритий/відкритий показ, показ продукції підприємства, виставковий показ, показ колекції тощо. Отже, показ – це ‘унаочнення, демонстрація чогось’.

Отже, співзвучні слова *показання*, *показник*, *показ* чітко диференціюються у мові та закріплюються у спеціальних сферах вживання, входячи у сталі словосполучення.

Світлана Бибик

СЕЛФІ – ПРОДОВЖЕННЯ ФОТОАВТОПОРТРЕТУВАННЯ

Сучасне життя наповнене новими словами, але серед них є такі, що за активністю можуть здобувати номінацію «Слово року». Одним із таких є слово *селфі*. Походить воно від англійського *self* — *сам, само*. Це різновид фотографії, самофотографування, фотоавтопортретування за допомогою мобільного телефону. Існує кілька визначень лексичного значення *селфі*: ‘автопортрет, зроблений за допомогою камери смартфона, фотоапарата чи веб-камери’, ‘фотографування як власного вигляду так і його відображення у дзеркалі або на відстані витягнутої руки’.

Історія цього слова починається з 2002 року, коли з’явилося на австралійських інтернет-форумах, набуло широкої популярності на початку 2010-х років через поширення мобільних пристроїв з фотокамерами та розвитком мобільних додатків. Вже у листопаді 2013 *selfie* було обране «словом року» і включене до Оксфордського словника англійської мови.

Слово *селфі* позначає мережевий феномен, пов’язаний із психосоціальною потребою особистості створювати й підтверджувати за допомогою власних портретів свій соціальний імідж.

Поширеність лексеми у вживанні, особливо в мові молодшого покоління (від 19 до 35 років), розширює діапазон його сполучуваності – *завантажувати селфі, робити селфі, привабливе селфі, любителі «селфі», шанувальники «селфі* тощо.